

Элективті пәндер каталогы

1. **Кафедра:** «Педиатрия-2»
2. **Білім беру деңгейі:** Резидентура
3. **Мамандығы:** 7R01130 «Педиатрия»
4. **Курс:** 2
5. **Элективті пән атауы:** «Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология».
6. **Кредит саны:** 2
7. **Мақсаты:** Науқас балаларға медициналық көмек көрсету кезінде қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыруға, медицинада, ғылымда және практикада озық инновациялық технологияларды қолдануға және дамытуға қабілетті жоғары білікті, бәсекеге қабілетті дәрігер-педиатрды даярлау.
8. **Міндеттері:**
 - пән бойынша ғылыми әдебиеттермен өз бетінше жұмыс істей білу және клиникалық ойлауды қалыптастыру;
 - элеуметтік-биологиялық, медициналық-элеуметтік және эпидемиологиялық жағдайлар мен аурулардың пайда болу факторларын талдау қабілетін қалыптастыру;
 - зертханалық, функционалдық және аспаптық тексеру әдістерін тағайындау;
 - науқасты қолмен тексеру, пальпация, перкуссия және аускультация дағдыларын жетілдіруге;
 - науқасты параклиникалық тексеру нәтижелерін түсіндіру дағдысын дамытуға;
 - аурудың дифференциалды диагнозының алгоритмін құруды үйрету;
 - этиопатогенетикалық емді орынды таңдау дағдысын қалыптастыру;
 - алдын алудың негізгі принциптерін үйрету;
 - балалар гематологының, балалар онкологының қызметін реттейтін құқықтық құжаттардың қолданылуын түсіндіру;
 - әріптестермен, пациенттермен және олардың ата-аналарымен тұлғааралық қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру;
 - резиденттің өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылысын, кәсіби траекторияны таңдауын ынталандыру;
 - медициналық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысын, әдеби және интернет көздерін талдай білу дағдыларын дамыту.
 - пән бойынша ғылыми әдебиеттермен өз бетінше жұмыс істей білу және клиникалық ойлауды қалыптастыру;
 - элеуметтік-биологиялық, медициналық-элеуметтік және эпидемиологиялық жағдайлар мен аурулардың пайда болу факторларын талдау қабілетін әзірлеу;
 - резидентті ауруларды диагностикалау принциптеріне үйрету, зертханалық, функционалдық және аспаптық тексеру әдістерін тағайындау;
 - науқасты қолмен тексеру, пальпация, перкуссия және аускультация дағдыларын жетілдіруге;
 - науқасты параклиникалық тексеру нәтижелерін түсіндіру дағдысын дамыту;
 - аурулардың дифференциалды диагнозының алгоритмін құруды үйрету;
 - этиопатогенетикалық емдеуді дұрыс таңдау дағдысын дамыту;
 - алдын алудың негізгі принциптерін үйрету;
 - педиатр дәрігерінің қызметін реттейтін құқықтық құжаттардың қолданылуын түсіндіру;
 - әріптестермен, пациенттермен және олардың ата-аналарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіруге;
 - резиденттің өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге, кәсіби траекторияны таңдауға ұмтылысын ынталандыру;
 - медициналық әдебиеттермен жұмыс жасау дағдысын, әдеби және интернет көздеріне талдау жасай білуді дамыту.

9. Пәнді тандауды негіздері:

«Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология» элективті пәнінде болашақ дәрігер-педиатрдың жұмысын тереңірек және толық меңгеруі күтіледі.

Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология иммун тапшылығы жағдайындағы иммунотерапия принциптерін, иммунодиагностиканың заманауи әдістерін және бағаналы жасуша трансплантациясының заманауи аспектілерін зерттейді.

Иммунология - бұл иммундық жүйенің аурумен табиғи түрде күресуге көмектесетін қатерлі ісік ауруын емдеу үшін иммундық жүйені жасанды ынталандыру. Бұл қатерлі ісік иммунологиясындағы негізгі зерттеу бағдарламасы және онкологиядағы жаңа мамандық. Қатерлі ісік иммунотерапиясы иммундық жүйе белоктарының антиденелері рақ клеткаларының ісік антигендерінің бетінде орналасқан молекулаларды анықтап, байланыстыра алатындығынан тұрады.

Уақытылы басталған кешенді терапия балалық шақтағы онкологиялық аурулардың одан әрі болжамын жақсартуға мүмкіндік береді.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктілер мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктер (қатынастар)
<p>Қолдану:</p> <ul style="list-style-type: none">- «Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология» бойынша кәсіби әдебиеттерден алынған зерттеулерді, материалдарды бағалау. Өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық деректер базасын пайдалану. Зерттеу тобының жұмысына қатысу;- абстрактты ойлау, талдау, синтездеуге дайын болу;- зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің жоспарын тағайындау;- зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру;- асқынулар туындаған кезде көмек көрсету. <p>Талдау:</p> <p>мамандандырылған тәжірибеде биомедициналық, клиникалық, әлеуметтік және мінез-құлық ғылымдары туралы білімді талқылайды, санаттарға бөледі;</p> <ul style="list-style-type: none">- жүргізілген зертханалық-аспаптық зерттеулерге кешенді бағалау жүргізеді. <p>Бағалау:</p>	<p>Дәлдік:</p> <p>ОҚКЕ жүргізу кезінде муляждарда медициналық процедураларды орындау қабілетін көрсетеді.</p> <p>Артикуляция: нақты немесе стандартталған пациенттерде медициналық процедураларды дәл орындайды.</p> <p>Аффективті домен (қатынас/мінез-құлық)</p> <p>Құндылық береді: медициналық процедуралар кезінде пациенттермен және медициналық қызметкерлермен өзара қарым-қатынас.</p> <p>Ұйымдастыру:</p> <ul style="list-style-type: none">- резидентура бейінінің тізбесіне сәйкес медициналық рәсімдерді жүргізуді дербес ұйымдастырады;- ұжымды басқаруға, әлеуметтік, этникалық, конфессиялық және мәдени айырмашылықтарды толерантты қабылдауға дайындық.	<p>Медициналық құжаттама:</p> <ul style="list-style-type: none">- жаңа туған нәрестелерде аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың Халықаралық статистикалық жіктемесіне сәйкес патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарды анықтауға дайындық.- медициналық құжаттама: денсаулық сақтау саласындағы заңнамаға сәйкес мамандық бейіні бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу

<p>- қанның жалпы талдауы, зәрдің жалпы талдауы, қанның биохимиялық талдауларының, бактериологиялық зерттеу нәтижелерін, , копрология мен қанның ҚНҚ (КОС) бағалау. - пикфлоуметрия, УДЗ, рентгенография, компьютерлік томография, ЯМРТ көрсеткіштерін бағалау.</p>		
---	--	--

11.Пререквизиттер: Стационардағы балалар аурулары.

12. Постреквизиттер: іргелес пәндер.

13. Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Ковальчук, Л. В. Клиническая иммунология и аллергология с основами общей иммунологии: учебник, рек. М-вом образ. и науки РФ, рек. ГОУ ВПО «Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова» для студ. учрежд. высш. проф. образ. / Л. В. Ковальчук, Л. В. Ганковская, Р. Я. Мешкова. - М.: Гэотар Медиа, 2014. - 639 с.

2. Коротяев, А. И. Медицинская микробиология, иммунология и вирусология: учебник для медицинских вузов, рек. УМО по мед. и фармацев. образованию вузов России для студ. мед. вузов / А. И. Коротяев, С. А. Бабичев. - 5-е изд., испр. и доп. - СПб. СпецЛит, 2012. - 760 с.

3. Медицинская микробиология, вирусология и иммунология: учебник для студентов мед. вузов, рек. УМО по мед. и фармацев. образованию вузов России / под ред. А. А. Воробьева. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: МИА, 2012. - 702 с. Ярилин, А. А.

4. Иммунология: учебник, рек. МО и науки РФ, ГОУ ВПО «Московская мед. акад. им. И. М. Сеченова» для студ. учреждений высш. проф. образования, обучающихся по спец. 060112.6

5 «Медицинская биохимия» по дисциплине «Общая и клиническая иммунология», а также может быть использован по спец. 060101.65 «Лечебное дело» и 060104.65 «Медико-профилактическое дело» по дисциплине "Микробиология, вирусология. Иммунология" в качестве доп. учеб. издания для углубленного изучения раздела иммунология и последиплом. образования врачей по спец. «Аллергология и иммунология» / А. А. Ярилин. - М.: Гэотар Медиа, 2010. - 749 с.

6. ҚР ДСМ клиникалық хаттамалары.

Қосымша әдебиеттер:

1. Антибиотики и противомикробный иммунитет: научное издание / под ред. Н. Д. Ющук, И. П. Балмасова, В. Н. Царева. - М.: Практическая медицина, 2012. - 232 с.

2. Актуальные вопросы вакцинопрофилактики: учебное пособие для врачей / Г. П. Ширяева [и др.]; ГБОУ ВПО «БГМУ» МЗ РФ. - Уфа: ГБОУ ВПО БГМУ Минздрава России, 2014. - 78 с.

3. Аутоиммунный гепатит: учебное пособие [для врачей всех специальностей, врачей интернов, курсантов института последипломного образования медицинских ВУЗов] / МЗ РБ, ГБОУ ВПО «Башкирский государственный медицинский университет МЗ и социального развития РФ», ИПО, Государственное бюджетное учреждение здравоохранения Республиканская клиническая больница им. Г. Г. Куватова; сост. Д. Х. Калимуллина [и др.]. - Уфа: Феникс, 2011. - 33 с.

4. Вакцины и вакцинация. Национальное руководство: руководство / Ассоциация медицинских обществ по качеству, Всероссийское научно-практическое общество эпидемиологов, микробиологов и паразитологов, Российская ассоциация аллергологов и

клинических иммунологов; гл. ред.: В. В. Зверев, Б. Ф. Семенов, Р. М. Хаитов. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2011. - 880 с

5. Иммунология. Практикум: клеточные, молекулярные и генетические методы исследования: учебное пособие, рек. М-вом образ. и науки РФ, рек. ГОУ ВПО «Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова» для студ. учред. высш. проф. образования / под ред.: Л. В. Ковальчука, Г. А. Игнатъевой, Л. В. Ганковской. - М.: Гэотар Медиа, 2014. - 174,[2] с.

6. Скворцов, В. В. Клиническая аллергология: краткий курс / В. В. Скворцов, А. В. Тумаренко. - СПб. СпецЛит, 2015. - 109,[2] с.

Қазақ тілінде:

1. Қ.Ә.Әбисатов, Ә.Е. Есенқұлов. Онкология тіні дәрістерінің тезистері. – Алматы, 2002. – 75 б.

2. Жангелова, М. Б. Клиникалық зертханалық анықтау әдістері : оқу-әдістемелік құрал / М. Б. Жангелова, Р. Т. Мырзатаева; С. Д. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК «Ақнұр», 2013. - 152 бет. с.

3. Қ.Ә.Әбисатов, Ж.Ә.Арзықұлов, Қ.Ә.Әбисатов, С.Ә.Есенқұлованың «Ісік аурулары»: атты оқулық. – «Принт» баспасы. – Алматы, 2017. – 800 б.

4. У.К. Жумашев. Балалар онкологиясы: оқулық. – Алматы, 2018. – 320 б.

5. Ә.Е. Есенқұлов, С.Ә.Есенқұлова. Клиникалық онкологияның кейбір жалпы мәселерінен тандамалы дәрістер: оқу-әдістемелік құрал. – Алматы, 2007. – 108 б.

Электрондық ресурстар (мысалы: бейне, аудио, дайджест):

1.Хиггинс, К. Расшифровка клинических лабораторных анализов [Электронный ресурс]: монография / К. Хиггинс; пер. с англ. Е. К. Вишневской. - 7-е изд. -М.: Лаб. знаний, 2016. - 587 с. <http://elib.kaznu.kz/>

2. Вельшер, Л. З. Клиническая онкология: избр. лекции: [учеб. пособие для мед вузов] / Л.

3. Вельшер, Б. И. Поляков, С. Б. Петерсон. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2019.

3.<http://allergology.ru> – медицинский интернет-журнал для аллергологовиммунологов;

4. <http://esid.org> – справочная интернет-страница Европейского общества иммунодефицитов.

Медициналық сайттар:

1. med-site.narod.ru

2. www.medicusamicus.com

3. www.medprof.ru

4. www.rusmedserv.com/topsites/

5. www.doktor.ru.

6. medinfo.net

7. www.spasmex.ru

8. www.webmedinfo.ru

9. www.medicum.nnov.ru

10. medcompany.ru

11. meduniver.com

12. badis.narod.ru

13. studentdoctorprofessor.com.ua

14. www.med39.ru

15. www.kovostok.ru

16. www.drugme.ru

17. lepila.tyurem.net

18. top.medlinks.ru

19. doctor-doctor.ru

20. mepm.ru

1. **Кафедра:** «Педиатрия-2»
2. **Білім беру деңгейі:** Резидентура
3. **Мамандығы:** 7R01130 «Педиатрия»
4. **Курс:** 2
5. **Элективті пән атауы:** «Педиатриядағы функционалды диагностика».
6. **Кредит саны:** 2
7. **Мақсаты:** «Педиатрия» мамандығы бойынша резиденттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындауы үшін өндірістік, ғылыми-педагогикалық тәжірибеде резиденттердің терең білімдерін, істеу қабілеттілігін және дағдыларын қалыптастыру мен бекіту.

8. Міндеттері:

- Балалар кардиологиясы, пульмонология, неврологияда жиі кездесетін жағдайларда функционалды диагностика бойынша тәжірибелік дағдыларды және теориялық негіздерін бекіту;
- дәлелдемелі медицина принциптері негізінде мамандандырылған шешімдер қабылдау;
- науқастармен, әріптестерімен қарым-қатынаста коммуникативті дағдыларды меңгеру;
- науқастарды бақылау, тексеру кезінде сақталатын моральды-этикалық мәдениетті қалыптастыру;
- тәжірбиелі құндылықтарды дамыту, альтруизм, қайырымдылық, жауапкершілік, шыншылдық және құпиялылықты сақтау принциптері;
- лидерлік қасиеттер мен топта жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру;
- пән бойынша ғылыми әдебиеттермен өз бетінше жұмыс істей білу және клиникалық ойлауды қалыптастыру;
- әлеуметтік-биологиялық, медициналық-әлеуметтік және эпидемиологиялық жағдайлар мен аурулардың пайда болу факторларын талдау қабілетін қалыптастыру;
- зертханалық, функционалдық және аспаптық тексеру әдістерін тағайындау;
- медициналық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдысын, әдеби және интернет көздерін талдай білу дағдыларын дамыту;
- пән бойынша ғылыми әдебиеттермен өз бетінше жұмыс істей білу және клиникалық ойлауды қалыптастыру;
- әлеуметтік-биологиялық, медициналық-әлеуметтік және эпидемиологиялық жағдайлар мен аурулардың пайда болу факторларын талдау қабілетін әзірлеу;
- резидентті ауруларды диагностикалау принциптеріне үйрету, зертханалық, функционалдық және аспаптық тексеру әдістерін тағайындау;
- науқасты қолмен тексеру, пальпация, перкуссия және аускультация дағдыларын жетілдіру;
- науқасты параклиникалық тексеру нәтижелерін түсіндіру дағдысын дамыту;
- аурулардың дифференциалды диагнозының алгоритмін құруды үйрету;
- этиопатогенетикалық емдеуді дұрыс таңдау дағдысын дамыту;
- алдын алудың негізгі принциптерін үйрету;
- педиатрдың қызметін реттейтін құқықтық құжаттардың қолданылуын түсіндіру;
- әріптестермен, пациенттермен және олардың ата-аналарымен қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру;
- резиденттің өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге, кәсіби траекторияны таңдауға ұмтылысын ынталандыру;

9. Пәнді таңдауды негіздері:

«Педиатриядағы функционалды диагностика» элективті пәнінде болашақ дәрігер-педиатрлардың жұмысын тереңірек және толық меңгеруі күтіледі.

Пәннің жұмыс бағдарламасына педиатриядағы функционалды диагностиканың өзекті мәселелерінің негізгі бөлімдерін кірген: әр түрлі жастағы балаларға функционалды диагностиканы өткізудің көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, функционалды

диагностиканы жүргізу және зерттеу қорытындыларына интерпретация жасау, жүректің туа біткен ақауларында жүргізілетін функционалды диагностика. Артериялық қысымды тәуліктік мониторинг. Балаларда спирографиялық тексеру әдісі. Балалар мен жасөспірімдерде өкпенің гиперактивтілігін диагностикалау. Жүрек-қан тамыр жүйесінің клиникалық физиологиясының теориялық негіздері. Жүректің өткізгіш жүйесінің құрылысы. Балалардағы ритмнің бұзылыстарындағы ЭКГ көрсеткіштері. ЭКГ-ның қалыпты параметрлері. Ритм бұзылыстарының даму механизмі. Жүректі тексерудің УДЗ. ЭхоКГ-ның физикалық-техникалық негіздері, ЭхоКГ әдісі. Жүректің әртүрлі патологияларында ЭхоКГ. Қалқанша безінің аурулары, құрсақ қуысының аурулары кезіндегі ультрадыбысты диагностикасы. Электроэнцефалография. Эхоэнцефалография. Электромиография.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктілер мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктер (қатынастар)
<p>Қолдану:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Педиатриядағы функционалды диагностика бойынша кәсіби әдебиеттерден алынған зерттеулерді, материалдарды бағалау. Өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық деректер базасын пайдалану. Зерттеу тобының жұмысына қатысу; - абстрактты ойлау, талдау, синтездеуге дайын болу; - зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің жоспарын тағайындау; - зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру; - асқынулар туындаған кезде көмек көрсету. <p>Талдау:</p> <p>мамандандырылған тәжірибеде биомедициналық, клиникалық, әлеуметтік және мінез-құлық ғылымдары туралы білімді талқылайды, санаттарға бөледі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - жүргізілген зертханалық-аспаптық зерттеулерге кешенді бағалау жүргізеді. <p>Бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қанның жалпы талдауы, зәрдің жалпы талдауы, қанның биохимиялық талдауларының, 	<p>Дәлдік:</p> <p>ОҚКЕ жүргізу кезінде муляждарда медициналық процедураларды орындау қабілетін көрсетеді.</p> <p>Артикуляция: нақты немесе стандартталған пациенттерде медициналық процедураларды дәл орындайды.</p> <p>Аффективті домен (қатынас/мінез-құлық)</p> <p>Құндылық береді:</p> <p>медициналық процедуралар кезінде пациенттермен және медициналық қызметкерлермен өзара қарым-қатынас.</p> <p>Ұйымдастыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - резидентура бейінінің тізбесіне сәйкес медициналық рәсімдерді жүргізуді дербес ұйымдастырады; - ұжымды басқаруға, әлеуметтік, этникалық, конфессиялық және мәдени айырмашылықтарды толерантты қабылдауға дайындық. 	<p>Медициналық құжаттама:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жаңа туған нәрестелерде аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың Халықаралық статистикалық жіктемесіне сәйкес патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарды анықтауға дайындық. - медициналық құжаттама: денсаулық сақтау саласындағы заңнамаға сәйкес мамандық бейіні бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу

<p>бактериологиялық зерттеу нәтижелерін, копрология мен қанның ҚНҚ (КОС) бағалау. - пикфлоуметрия, УДЗ, рентгенография, компьютерлік томография, ЯМРТ көрсеткіштерін бағалау.</p>		
---	--	--

11.Пререквизиттер: Стационардағы балалар аурулары.

12. Постреквизиттер: іргелес пәндер.

13. Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Шабалов, Н. П. Детские болезни. В 2 т. Т. 1: учебник. - 7-е изд., перераб. и доп; Рек. учеб.-методическим об-нием по мед. и фарм. образованию вузов России. - СПб. Питер, 2013. - 928 с.

2. Неонатология [Текст]: руководство: в 2-х т. / под ред.: Т. Л. Гомеллы, М. Д. Каннингама, Ф. Г. Эяля; пер. с англ. под ред. Д. Н. Дегтярева. - М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2015. - Т. 1. - 2015. - 708,[4] с.

Практическая ультразвуковая диагностика в педиатрии [Текст]: руководство для врачей / под ред.: Г. Е. Труфанова, Д. О. Иванова, В. В. Рязанова. - М.: ГЭОТАР-МЕДИА, 2018. - 211,[1] с.

3. Ультразвуковая диагностика в неонатологии и педиатрии: дифференциально-диагностические критерии [Текст]: практическое руководство / под ред.: И. В. Дворяковского, Г. М. Дворяковской. - 3-е изд., перераб. и доп. -М.: Атмосфера, 2014. -192с.

4. Лучевая диагностика пороков развития почек [Текст]: учеб.пособие для самостоятельной (внеаудиторной) работы интернов, клинических ординаторов по специальностям «рентгенология» и «ультразвуковая диагностика» / ГБОУ ВПО "Баш. гос. мед. ун-т МЗ и соц. развития РФ»; сост. И. В. Верзакова [и др.]. - Уфа: АмегаPrint, 2011. - 100 с.

5. Науменко Е.И. Особенности электрокардиографии у детей: методические указания для студентов педиатрического отделения – Саранск, ООО «Референт», 2007. – 44 с.

6. ҚР ДСМ клиникалық хаттамалары.

Қосымша әдебиеттер:

1. Руксин В.В. Краткое руководство по неотложной кардиологии. СПб Информ мед, 2009г

2. Миндубаева, Ф. А. Основы функциональной диагностики: учеб. -методическое пособие / Ф. А. Миндубаева, Е. Ю. Салихова; М-во здравоохранения РК; КаргМУ. - Алматы: Эверо, 2014. - 164 с.

3. Кардиология: национальное руководство / ред. Е. В. Шляхто. - 2-е изд. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 800 с.

4. Простой анализ ЭКГ: Интерпретация. Дифференциальный диагноз / Ганс Хольгер Эберт. - Пер. с англ. - М: Логосфера, 2010. - 280с.

5. Зенков Л. Р., Клиническая электроэнцефалография (с элементами эпилептологии) - 2-е изд. - Москва: Изд-во МЕДпресс-информ, 2002. - 360 с. 1

6. Аксельрод А.С., Чомахидзе П.Ш., Сыркин А.Л. Нагрузочные ЭКГ-тесты: 10 шагов к практике / под ред. А.Л. Сыркина - Москва: Изд-во МЕДпрессинформ, 2008. - 200с.

7. Макаров Л.М., ЭКГ' в педиатрии - 3-е изд. - Москва: Изд-во МЕДПРАКТИКА-М, 2013. - 694с.

8. Аксельрод А.С., Чомахидзе П.Ш., Сыркин А.Л. Холтеровское мониторирование ЭКГ: возможности, трудности, ошибки / под ред. А.Л. Сыркина - Москва: Изд-во МЕДпресс-информ, 2008. - 186с.

9. Азбука ЭКГ и Боли в сердце / Ю.И. Зудбинов. - Изд. 13-е. - Ростов-наДону: Феникс,

2011. - 235 с. - (Медицина) Доступ из ЭБС «Консультант врача. ЭМБ».

10. Физиологические основы электроэнцефалографии: (Учебно-методич. пособие) / Г.Ш. Газитуллина; РостГМУ. - Ростов н/Д: Изд-во РостГМУ, 2007. - 70с.

11. Клиническая эпилептология (с элементами нейрофизиологии): руководство для врачей /Л.Р. Зенков. - Изд. 2-е, испр. и доп. - Москва: МИА, 2010. - 408 с.

12. Ю.М. Белозеров. Детская кардиология /– М.: «МЕД пресс-информ», 2004. – 590 с.

13. О.Л. Бокерия. Электростимуляция сердца у детей /– М.: Медпрактика-М, 2005. – 137 с.

14. Кушаковский М.С., Журавлева Н.Б. Аритмии и блокады сердца: атлас электрокардиограмм. - Л. Медицина, 2007.

15. Оскольцова М.К., Купрянова О.О. Электрокардиография у детей – М.:Медицина, 2006.

16. Шиллер Ю. Практическая эхокардиография. М.-2006 г.

Қазак тілінде:

1. Миндубаева, Ф. А. Функционалды диагностика негіздері: оқу құралы / Ф. А.

Миндубаева, А. Х. Шандаулов. - Алматы: Эверо, 2016. - 152 бет. с.

2. Мұстафина К.А., Маймаков Т.А., Кемельбеков К.С., Қарсыбаева К.Р., Жұмабеков Ж.Қ. «Бала ауруларының пропедевтикасы»: оқулық.Шымкент -2019ж., 460 бет.

Электрондық ресурстар (мысалы: бейне, аудио, дайджест):

1. Scopus / Elsevier Inc., Reed Elsevier. - Philadelphia: Elsevier B.V., PA. - URL: <http://www.scoDus.com/> (Нацпроект)

2. Консультант врача. Электронная медицинская библиотека: ЭБС. - Москва: ООО ГК «ГЭОТАР». - URL: <http://www.rosmedlib.ru>

3. Web of Science / Clarivate Analytics. - URL: <http://apps.webofknowledge.com> (Нацпроект).

5. Научная электронная библиотека - URL: elibrary.ru

Медициналық сайттар:

1. med-site.narod.ru

2. www.medicusamicus.com

3. www.medprof.ru

4. www.rusmedserv.com/topsites/

5. www.doktor.ru.

6. medinfo.net

7. www.spasmex.ru

8. www.webmedinfo.ru

9. www.medicum.nnov.ru

10. medcompany.ru

11. meduniver.com

12. badis.narod.ru

13. studentdoctorprofessor.com.ua

14. www.med39.ru

15. www.kovostok.ru

16. www.drugme.ru

17. lepila.tyurem.net

18. top.medlinks.ru

19. doctor-doctor.ru

20. mepmed.ru

1. **Кафедра:** «Педиатрия-2»
 2. **Білім беру деңгейі:** Резидентура
 3. **Мамандығы:** 7R01130 «Педиатрия»
 4. **Курс:** 2
 5. **Элективті пән атауы:** «Педиатриядағы клиникалық-зертханалық диагностика».
 6. **Кредит саны:** 2

7. **Мақсаты:** Біліммен қамтылған, тәжірибелік машықтарды толық орындай алатын, заманауи талаптарға жауап беретін зертханалық диагностикалық әдістерді интерпретациялай алатын дәрігер-педиатрды дайындау.

8. Міндеттері:

- Балалардағы әр түрлі аурулардың заманауи зертханалық және аспаптық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау, машықтарын бекіту;
- Балалардағы ауруларды заманауи зерттеу әдісі бойынша білімді жетілдіру;
- Ағымдағы дәрігерлік медициналық және оқыту есептік құжаттамаларды педиатриядағы заманауи стандарттарға сай оқыту;
- Қоғамдағы санитарлы жұмыстарды заманауи талаптарға сай салауатты өмір салтын қалыптастыруға оқыту;
- Білімін және машықтарын профессионалды жұмыс барысында жетілдіру мен үздіксіз мамандандырылған оқытуға қажеттілік.

9. Пәнді таңдауды негіздері:

«Педиатриядағы клиникалық зертханалық диагностика» элективті пәнінде педиатр жұмысын терең және толық меңгеру күтіледі. Жас маман нақты диагноз қоюда және салыстырмалы диагноз жүргізуде зертханалық-функционалдық әдістердің нәтижелерін интерпретациялай алу.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктілер мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктер (қатынастар)
<p>Қолдану: зерттеліп отырған саладағы таныс немесе бейтаныс ортада мәселелерді шешуде өзінің білімін қолдану.</p> <p>Зертханалық және аспаптық зерттеу әдіс жоспарын құру;</p> <p>Зертханалық және аспаптық әдіс зерттеу нәтижелерін интерпретациялау;</p> <p>Асқынулар кезінде көмек көрсету.</p> <p>Анализ: мамандандырылған тәжірибеде биомедициналық, клиникалық және тәртіптік ғылымдарды категорияларға бөлу және талқылау.</p>	<p>Дәлдік: ОСКЭ кезінде медициналық процедураларды муляжда жүргізе алу қабілетін көрсетеді.</p> <p>Артикуляция: медициналық процедураларды шынайы немесе стандартталған науқастарда нақты жүргізе алады.</p> <p>Аффективті домен(қатынас/тәртібі)</p> <p>Құндылықтары: медициналық процедураларды жүргізуде науқастар мен мед.персоналдармен қарым-қатынас.</p> <p>Ұйымдастыру: интернатура профиліне сәйкес медициналық</p>	<p>Медициналық құжаттама: денсаулық сақтау заңнамасына сай профиль бойынша медициналық құжаттаманы рәсімдеу.</p>

<p>- Жүргізілген зертханалық-аспаптық әдістерге комплексті баға беру.</p> <p>Бағалау:</p> <p>- ЖҚА, ЖЗА, Бх қан анализі, бак.тексеру, копрология, КСО(КЩС) нәтижелерін бағалау.</p> <p>- Пикфлоуметрия, УДЗ, рентгенография, КТ, ЯМРТ нәтижелерін бағалау.</p>	<p>процедураларды жүргізуді өз бетімен ұйымдастыру.</p>	
---	---	--

11.Пререквизиттер: биохимия, биофизика, физиология.

12. Постреквизиттер: іргелес пәндер.

13. Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Балалар аурулары [Текст]: оқулық / ред. басқ. А. А. Баранов; қаз. тіліне аударған және жауапты ред. Б. Т. Түкбекова. - 2-бас. түзет. және толықт. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 1024 бет. +эл.

2. Хиттинс К.- Расшифровка клинических лабораторных анализов. Москва. Биком. Лаборатория знаний. 2004 г, с.376 б.

3. Камышников В.С. «Клинические лабораторные тесты от А до Я и их диагностические профили». Москва. Медпресс-Информ. 2005г.

4. А.Ю. Васильев, Е.Б. Ольхова. Ультразвуковая диагностика в неотложной детской практике. Руководство для врачей. ГЭОТАР. Медиа. 2010

5. М.К. Рыбаков, В.В. Митьков.Эхокардиография в таблицах и схемах. Настольный справочник. ВИДАР. 2011.

6. ҚР ДСМ клиникалық хаттамалары.

Қосымша әдебиеттер:

1. Поликлиническая и неотложная педиатрия [Текст]: учебник / под ред. А. С. Калмыковой; М-во образования и науки РФ. -; Рек. ГБОУ ДПО "Рос. мед. акад. последипломного образования". - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 896 с.

2. Асқамбай К. Балалар аурулары. Т.1 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 416 бет. с

3. Асқамбай К.Балалар аурулары. Т. 2 : оқулық / К. Асқамбай. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 500 бет. с

4. И.В. Дворяковский, Г.В. Яцык. Ультразвуковая диагностика в неонатологии. Издательский дом «Атмосфера». 2009

5. Базарбаева А.А. Дифференциальная диагностика анемий у детей: учебное пособие. - Алматы, 2011. - 99 с.

6. М.И. Лыков. Ультразвуковая диагностика в педиатрии. ВИДАР 2007.

Қазақ тілінде:

1. Жангелова, М. Б. Клиникалық зертханалық анықтау әдістері : оқу-әдістемелік құрал / М. Б. Жангелова, Р. Т. Мырзатаева; С. Д. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК «Ақнұр», 2013. - 152 бет. с.

Электрондық ресурстар (мысалы: бейне, аудио, дайджест):

1.Хиггинс, К.Расшифровка клинических лабораторных анализов [Электронный ресурс] : монография / К. Хиггинс; пер. с англ. Е. К. Вишневской. - 7-е изд. -М.: Лаб. знаний, 2016. - 587 с. <http://elib.kaznu.kz/>

2. Клинические рекомендации по фармакотерапии персистирующей боли у детей и подростков / Ассоциация профессиональных участников хосписной помощи, Российское

общество детских онкологов, Объединение детских анестезиологов и реаниматологов, Национальное общество детских гематологов онкологов России – Москва, 2016. - 33 с.

Медициналық сайттар:

1. med-site.narod.ru
2. www.medicusamicus.com
3. www.medprof.ru
4. www.rusmedserv.com/topsites/
5. www.doktor.ru.
6. medinfo.net
7. www.spasmex.ru
8. www.webmedinfo.ru
9. www.medicum.nnov.ru
10. medcompany.ru
11. meduniver.com
12. badis.narod.ru
13. studentdoctorprofessor.com.ua
14. www.med39.ru
15. www.kovostok.ru
16. www.drugme.ru
17. lepila.tyurem.net
18. top.medlinks.ru
19. doctor-doctor.ru
20. mepmed.ru

1. **Кафедра:** «Педиатрия-2»
 2. **Білім беру деңгейі:** Резидентура
 3. **Мамандығы:** 7R01130 «Педиатрия»
 4. **Курс:** 2
 5. **Элективті пән атауы:** Педиатриядағы диетотерапия мен диетопрофилактиканың заманауи аспектілері
 6. **Кредит саны:** 2
 7. **Мақсаты:** әр түрлі ауруларға арналған диеталық терапия әдістерін меңгерген және сараланған диеталық терапияны жүргізе алатын тамақтану бойынша мамандарды дайындау.

8. Міндеттері:

- резиденттердің рационалды және терапиялық негіздері балалардың тамақтануы бойынша теориялық білімдерін дамыту;
- кардиологиялық, пульмонологиялық, гастроэнтерологиялық, нефрологиялық, эндокринологиялық патологиялары, тағамдық аллергиясы және кейбір хирургиялық аурулары бар науқастардың арнайы мақсатты диеталарын зерттеу;
- мальабсорбция синдромы және тағамдық аллергия кезіндегі диета терапиясының патогенетикалық негіздемесі;
- науқастардың энтеральды және парентеральды тамақтану принциптерін зерттеу;
- жас балалардың алиментарлы-тәуелді жағдайында емдік тамақтану принциптерін зерттеу;
- дәлелді медицина принциптеріне негізделген кәсіби шешім қабылдауға үйрету;
- науқастармен қарым-қатынас жасауда, әріптестермен қарым-қатынас жасауда тиісті коммуникативті дағдыларды қалыптастыру;
- функционалдық диагностика жағдайында пациенттерге қызмет көрсетуге қажетті моральдық, этикалық және құқықтық мәдениет дағдыларын қалыптастыру;
- альтруизм, жанашырлық, эмпатия, жауапкершілік, адалдық және құпиялылық сияқты кәсіби құндылықтарға деген ұмтылысты дамыту;
- топтық жұмыс пен көшбасшылық дағдыларды нығайту;

9. Пәнді таңдауды негіздері:

Түрлі ауруларға диеталық терапия жүргізу және науқасты динамикалық бақылауды жүзеге асыру бойынша білім алу. Жұқпалы емес аурулары бар науқастарды тамақтандыру үшін арнайы емдік диеталар дайындау дағдыларын меңгеру.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімдер (когнитивтік сала)	Біліктілер мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктер (қатынастар)
<p>Қолдану: - Педиатриядағы диетотерапия мен диетопрофилактиканың заманауи аспектілері бойынша кәсіби әдебиеттерден алынған зерттеулерді, материалдарды бағалау. Өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық деректер базасын пайдалану. Зерттеу</p>	<p>Дәлдік: ОҚКЕ жүргізу кезінде муляждарда медициналық процедураларды орындау қабілетін көрсетеді. Артикуляция: нақты немесе стандартталған пациенттерде медициналық процедураларды дәл орындайды. Аффективті домен (қатынас/мінез-құлық)</p>	<p>Медициналық құжаттама: - жаңа туған нәрестелерде аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың Халықаралық статистикалық жіктемесіне сәйкес патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарды анықтауға дайындық.</p>

<p>тобының жұмысына катысу; - абстрактты ойлау, талдау, синтездеуге дайын болу; - зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің жоспарын тағайындау; - зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру; - асқынулар туындаған кезде көмек көрсету.</p> <p>Талдау: мамандандырылған тәжірибеде биомедициналық, клиникалық, әлеуметтік және мінез-құлық ғылымдары туралы білімді талқылайды, санаттарға бөледі; - жүргізілген зертханалық-аспаптық зерттеулерге кешенді бағалау жүргізеді.</p> <p>Бағалау: - қанның жалпы талдауы, зәрдің жалпы талдауы, қанның биохимиялық талдауларының, бактериологиялық зерттеу нәтижелерін, , копрология мен қанның ҚНҚ (КОС) бағалау. - пикфлоуметрия, УДЗ, рентгенография, компьютерлік томография, ЯМРТ көрсеткіштерін бағалау.</p>	<p>Құндылық береді: медициналық процедуралар кезінде пациенттермен және медициналық қызметкерлермен өзара қарым-қатынас.</p> <p>Ұйымдастыру: - резидентура бейінінің тізбесіне сәйкес медициналық рәсімдерді жүргізуді дербес ұйымдастырады; - ұжымды басқаруға, әлеуметтік, этникалық, конфессиялық және мәдени айырмашылықтарды толерантты қабылдауға дайындық.</p>	<p>- медициналық құжаттама: денсаулық сақтау саласындағы заңнамаға сәйкес мамандық бейіні бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. - Педиатриядағы рационалды және емдік тамақтану негіздерін біледі. - науқас балалардың энтеральды және парентеральді тамақтану принциптерін біледі. - Ерте жастағы балалардың алиментарлық-тәуелді жағдайларына арналған диетаны құруды біледі.</p>
---	--	--

11.Пререквизиттер: Стационардағы балалар аурулары.

12. Постреквизиттер: іргелес пәндер.

13. Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Кильдиярова, Р. Р. Наглядная детская гастроэнтерология и гепатология (+ CD-ROM) / Р.Р. Кильдиярова, Ю.Ф. Лобанов. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2021. - 124 с.
2. Кильдиярова, Р. Р. Основы формирования здоровья детей. Учебник / Р.Р. Кильдиярова, В.И. Макарова, Ю.Ф. Лобанов. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2021. - 328 с.
3. Кильдиярова, Р. Р. Питание здорового и больного ребенка / Р.Р. Кильдиярова. - М.: МЕДпресс-информ, 2022. - 128 с.

4. Кильдиярова, Рита Рафгатовна Питание здорового и больного ребенка. Учебное пособие / Кильдиярова Рита Рафгатовна. - М.: МЕДпресс-информ, 2020. - 927 с.
5. Лечебное питание (учебно-методическое пособие). /Под ред. Т.Ш.Шарманова. -Алматы, 1999.
- 6.Руководство по диетологии. /Под ред. Барановского А.Ю. - Санкт-Петербург, 2008. 800с
- 7.Шарманов Т.Ш. О роли, дефиците и профилактике важнейших микронутриентов. Изд-во: Раритет. 2009 . -368 с.
- 8.Терехин С.П.. Емдік тамақтану. Оқу-әдістемелік құрал. Қарағанды, 2006. - 276 б.
- 9.Гурвич М.М. Диета при заболеваниях органов пищеварения. - М., 2006. - 288 с.
10. ҚР ДСМ клиникалық хаттамалары.

Қосымша әдебиеттер:

- 1.Питание и здоровье в Европе: новая основа для действий. Региональные публикации ВОЗ, 2007. Европейская серия, №96. Под ред.: Aileen Robertson, Cristina Tirado, Tim Lobstein, Перевод с англ. А. Решетова. 525 с.
2. http://www.who.int/dietphysicalactivity/publications/trs916/en/gsfao_obesity.pdf.
3. Obesity in the Pacific: too big to ignore. WHO Regional Office, Manila and the Government of Australia. Secretariat of the Pacific Community, 2005. P. 18.
4. The management of nutrition in Major Emergencies // WHO/UNHCR/IFRCRCRCS/WFP. – Geneva, WHO. – 2008.
5. Must A., Dallal G.E., Dietz W.H. Reference data for obesity: 85th and 95th percentile of body mass index (wt/ht²) // Am. J. Clin. Nutr. – 2009. – V. 53. – P. 839-846.
6. Dr Xavier Irz, Dr Bhavani Shankar and Dr C.S.Srinivasan. Dietary Recommendations in the Report of a Joint WHO/FAO Expert Consultation on Diet, Nutrition and the Prevention of Chronic Diseases. Geneva, 28 January - 1 February 2003, (WHO Technical Report Series 916, 2003): 59 p.
6. Никулин Б.А. Оценка и коррекция иммунного статуса: руководство. - М. 2008. - 376 с.
7. Аскарлова Г.К. Аллергодерматозы: экзема и атопический дерматит (этиология, патогенез, клиника и лечение) - Караганда, 2002. — 202 с.
8. Кишкун А.А. Клиническая лабораторная диагностика: учебное пособие. - М., 2008. 720с
10. Ганковская Л.В. Клиническая иммунология и аллергология: практикум для 5-6 курса. - М., 2009.
11. Барановский А.Ю. Диетология 5-е издание, переработанное и дополненное: — Питер, 2018. — 1024 с.
12. Научные основы здорового питания / под ред. В.А. Тутельяна: — М.: Издательский дом «Панорама», 2010. — 816 с.
13. Лечебное питание: современные подходы к стандартизации диетотерапии / под ред. В.А. Тутельяна [и др.]. — Москва: Династия, 2010. — 301 с.
14. Применение диетического и функционального питания в лечебно-профилактических и реабилитационных программах / Клинические рекомендации под ред. Сергеева В.Н. [и др.]: — Москва, 2015. — 80 с.

Электрондық ресурстар (мысалы: бейне, аудио, дайджест):

- 1.Сорвачева Т.Н., Мартинчик А.Н., Пырьева Е.А. Комплексная оценка фактического питания и пищевого статуса детей и подростков: учебное пособие— М.: ГБОУ ДПО РМАПО, 2014. – 73 с.

<http://irbis.rmapo.ru/UploadsFilesForIrbis/8b4ba38a506a0008d1d0b92c42ed9df5.pdf>

2. WHO AnthroPlus for personal computers Manual: Software for assessing growth of the world's children and adolescents. Geneva: WHO, 2009 (<http://www.who.int/growthref/tools/en/>).

Медициналық сайттар:

1. med-site.narod.ru	5. www.doktor.ru.
2. www.medicusamicus.com	6. medinfo.net
3. www.medprof.ru	7. www.spasmex.ru
4. www.rusmedserv.com/topsites/	8. www.webmedinfo.ru

9. www.medicum.nnov.ru
10. medcompany.ru
11. meduniver.com
12. badis.narod.ru
13. studentdoctorprofessor.com.ua
14. www.med39.ru
15. www.kovostok.ru
16. www.drugme.ru
17. lepila.tyurem.net
18. top.medlinks.ru
19. doctor-doctor.ru
20. mepmed.ru

